

Anti-pest protocol
Maritieme Academie Harlingen

1. Inleiding	3
2. Wat is pesten?	3
3. Online pesten	3
4. Preventieve aanpak	4
5. Anti-pest coördinator.....	5
6. Signalering	5
7. Aanpak.....	6
8. Rollen en verantwoordelijkheden	6
9. Meldmogelijkheden.....	7
10. Sancties en schorsingen.....	7
11. Nazorg en evaluatie	7

1. Inleiding

Op de Maritieme Academie Harlingen (MAH) staat een veilige leer en leefomgeving centraal. Een veilige omgeving is een belangrijke voorwaarde voor ontwikkeling. Leerlingen moeten zich veilig voelen op school, in de huisvesting en aan boord van de schepen. Als we veilig, respectvol en vriendelijk met elkaar omgaan, kan een kind zich ontwikkelen tot een volwaardig burger.

Het anti-pest protocol heeft als doel om alle leerlingen een fijne sociale omgeving te bieden, waarin zij gezien worden en zich veilig voelen.

In dit protocol staan het gedachtegoed van de MAH over pesten en een veilig leerklimaat centraal. Het is onderdeel van het veiligheidsplan en vormt samen een basis om een veilig sociaal- pedagogisch klimaat te creëren en behouden.

Het doel van het protocol is het voorkomen en aanpakken van alle vormen van pesten, door alle betrokkenen duidelijkheid te geven over ieders rol. Daarnaast heeft dit protocol een informatieve en verwijzende functie.

2. Wat is pesten?

Pesten is het herhaaldelijk en bewust kwetsen, buitensluiten of intimideren van een ander, waarbij sprake is van een ongelijke machtsverhouding. Dit kan zowel fysiek, verbaal als digitaal plaatsvinden. Voorbeelden van pesten zijn uitschelden, roddelen, bedreigen, negeren, buitensluiten, spullen afpakken of kapotmaken en online pestgedrag.

Plagen en pesten zijn niet hetzelfde. Bij plagen is sprake van gelijkwaardigheid en stopt het gedrag meestal vanzelf. Bij pesten kan de gepeste zich vaak moeilijk verdedigen en houdt het gedrag langere tijd aan. Pesten is vaak een groepsproces waarbij naast de pester en de gepeste ook meelopers en toeschouwers betrokken kunnen zijn.

Pestgedrag is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en zorgvuldige aanpak vanuit de school.

3. Online pesten

Online pesten (cyberpesten) is een groeiend maatschappelijk probleem dat zowel kinderen, jongeren en volwassenen raakt. Het unieke aan online pesten is de constante beschikbaarheid van digitale technologie, waardoor het pesten dag en nacht kan doorgaan. Dit maakt het extra belastend voor slachtoffers.

Wat maakt online pesten anders dan traditioneel pesten?

- Het stopt nooit
- Het is openbaar
- Het is anoniem
- De dader is moeilijker te achterhalen

Net zoals traditioneel pesten kent online pesten verschillende vormen, die allemaal gericht zijn op uitsluiting of het veroorzaken van pijn.

- Uitsluiting; *blokkeren op sociale media, ongevraagd verwijderen uit online groepen, het negeren van berichten (ghosting)*
- Beledigen en roddelen: *het plaatsen van kwetsende opmerkingen onder berichten of foto's en het verspreiden van geruchten en discriminerende opmerkingen*
- Bedreigen en intimideren: *sturen van dreigende berichten via social media of berichten apps en overmatig spammen of stalken via meerdere kanalen*

- Sexting; beelden het versturen of delen van seksueel getinte berichten, foto's of video's via de smartphone of andere online media.

De gevolgen en impact van online pesten kunnen ingrijpend zijn en langdurig doorwerken. Mentale gezondheidsproblemen kunnen ontstaan waardoor slachtoffers angst, depressie en eenzaamheid kunnen ervaren. Het ervaren van stress door pesten kan fysieke klachten veroorzaken, wat kan leiden tot o.a. hoofdpijn, slapeloosheid en maagklachten. Er kan een sociaal isolement ontstaan, waardoor slachtoffers zich terug trekken uit sociale situaties uit angst of schaamte. Tot de veelvoorkomende gevolgen van online pesten, behoren ook slachtoffers die te maken krijgen met suïcidale gedachten en in de ergste gevallen dit ook tot uitvoering brengen

Hoe pak je online pesten aan?

1. Praat met het slachtoffer

Luister naar wat er gebeurt en stel vragen om de situatie beter te begrijpen. Het tonen van empathie en bieden van steun is erg belangrijk. Zo weet het slachtoffer dat hij of zij niet alleen staat.

2. Verzamel bewijsmateriaal

Het verzamelen van bewijsmateriaal is erg belangrijk. Maak screenshots van berichten foto's en video's. Schrijf de accounts op van de daders en bewaar e-mails en berichten als bewijs.

3. Schakel de anti-pest coördinator of vertrouwenspersoon in

Maak duidelijke afspraken over hoe het probleem aangepakt kan worden en wie welke taak gaat uitvoeren.

4. Schakel hulp in

Er zijn verschillende platforms die ondersteuning bieden in gevallen van online pesten. Meldknop.nl & helpwanted.nl zijn hier twee van. Het zoeken van professionele hulp en contact met de politie wordt aangeraden wanneer de situatie ernstig is.

4. Preventieve aanpak

De Maritieme Academie Harlingen streeft naar een veilig en positief schoolklimaat waarin leerlingen zich gezien, gehoord en gerespecteerd voelen. Door direct op te treden tegen pestgedrag geven wij een duidelijk signaal af dat pesten binnen de maritieme academie Harlingen niet wordt getolereerd.

Aan het begin van ieder schooljaar wordt actief aandacht besteed aan groepsvorming, omgangsvormen en sociale veiligheid. Tijdens de introductieperiode besteden mentoren uitgebreid aandacht aan het creëren van een positieve en veilige groeps sfeer. Daarbij worden de schoolregels, gedragsverwachtingen en het onderscheid tussen plagen en pesten besproken. Ook wordt duidelijk gemaakt dat pestgedrag altijd gemeld moet worden.

De school neemt jaarlijks deel aan de Week Tegen Pesten om leerlingen bewust te maken van de impact en gevolgen van pestgedrag. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het verantwoord gebruik van sociale media en de risico's van online pestgedrag.

De maritieme academie Harlingen heeft ervoor gekozen om gedurende de pauzes en tussenuren pleinwacht in te zetten. Dit wordt uitgevoerd door docenten en conciërges. Met de pleinwacht wil de maritieme academie Harlingen preventief inzetten op het voorkomen van incidenten en pestgedrag.

Wanneer daar aanleiding toe is, besteden mentoren en docenten extra aandacht aan pestgedrag binnen de groep. In gesprekken worden de verschillende rollen binnen het pestproces besproken, zoals die van de pester, de gepeste, meelopers en toeschouwers. Van gesprekken en signalen rondom pesten worden waar nodig aantekeningen gemaakt in het leerlingvolgsysteem.

Het antipestprotocol wordt jaarlijks in februari geëvalueerd en waar nodig aangepast, zodat het blijft aansluiten bij de praktijk en de behoeften van leerlingen en medewerkers.

5. Anti-pest coördinator.

De anti-pest coördinator is zichtbaar en toegankelijk voor leerlingen, zodat de rol niet alleen op papier bestaat maar daadwerkelijk bijdraagt aan een veilig pedagogisch klimaat.

De anti-pestcoördinator vervult twee wettelijke taken: aanspreekpunt pesten voor leerlingen en ouders, en coördinator van het anti-pestbeleid. Door deze combinatie kan de school zowel op individueel niveau als op beleidsniveau effectief handelen. De anti-pest coördinator houdt zich aan de eisen van het ministerie van OCW.

Pedagogisch gezien richt de coördinator zich op signaleren, begeleiden, voorkomen en borgen. Hij vangt leerlingen, ouders en medewerkers laagdrempelig op, brengt pestproblemen zorgvuldig in kaart en zorgt dat passende stappen worden gezet, in samenwerking met mentor, teamleider en zorgteam. Daarbij bewaakt hij de voortgang van casussen en evalueert of oplossingen duurzaam zijn.

Daarnaast ontwikkelt en onderhoudt de coördinator het anti-pestprotocol, monitort de sociale veiligheid en vertaalt incidenten naar verbeteracties. Hij ondersteunt docenten en groepsbegeleiders pedagogisch door hen te trainen in het herkennen van pestgedrag en het toepassen van effectieve interventies. Er wordt jaarlijks een overzicht gepresenteerd waarin de preventieve activiteiten zijn opgenomen. Naast het organiseren van preventieve activiteiten zorgt de anti-pest coördinator er voor dat toezicht op risicoplekken goed geregeld is.

6. Signalering

Het tijdig signaleren van pestgedrag is van groot belang om de sociale veiligheid van leerlingen te waarborgen. Binnen de Maritieme Academie Harlingen hebben alle medewerkers een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het herkennen en bespreekbaar maken van signalen die kunnen wijzen op pesten of sociaal onveilig gedrag.

Signalen van pesten kunnen zichtbaar zijn in gedrag, houding, schoolprestaties, verzuim of sociale contacten van leerlingen. Denk hierbij aan teruggetrokken gedrag, plotselinge gedragsveranderingen, angst om naar school te gaan, conflicten binnen de groep, buitensluiting of signalen van online pestgedrag.

Mentoren, docenten, huisvestingsbegeleiders en ondersteuningsmedewerkers onderhouden actief contact met leerlingen en observeren het groepsproces binnen de klas, de school en de huisvesting. Daarnaast worden signalen serieus genomen die afkomstig zijn van leerlingen, ouders/verzorgers of andere betrokkenen.

Leerlingen worden gestimuleerd om pestgedrag of gevoelens van onveiligheid bespreekbaar te maken bij een mentor, docent, vertrouwenspersoon of andere medewerker bij wie zij zich prettig voelen. Ook ouders/verzorgers worden aangemoedigd om signalen van pestgedrag tijdig met de school te delen.

Wanneer er sprake is van vermoedens of signalen van pesten, wordt dit besproken met de mentor en indien nodig met het ondersteuningsteam. De school onderzoekt de situatie zorgvuldig en zet passende vervolgstappen in conform het antipestprotocol.

7. Aanpak

Wanneer er sprake is van pestgedrag, onderneemt de Maritieme Academie Harlingen direct actie. Het doel van de aanpak is het stoppen van het pestgedrag, het herstellen van de sociale veiligheid en het bieden van passende begeleiding aan alle betrokkenen.

Signalen of meldingen van pesten worden altijd serieus genomen. De mentor is in eerste instantie verantwoordelijk voor het oppakken van de melding en voert gesprekken met de betrokken leerlingen. Hierbij wordt gesproken met de gepeste leerling, de leerling(en) die pesten en indien nodig met meelopers en andere betrokkenen. Ook kan de klas of groep worden betrokken wanneer het groepsproces daarom vraagt. De mentor informeert en betreft de anti-pest coördinator

Afhankelijk van de ernst en de aard van het pestgedrag worden ouders/verzorgers geïnformeerd en betrokken bij de aanpak. Indien nodig wordt samengewerkt met het ondersteuningsteam, de vertrouwenspersoon, teamleider of huisvestingsbegeleiding.

Van gesprekken en gemaakte afspraken worden aantekeningen gemaakt in het leerlingvolgsysteem. De mentor volgt de situatie actief om te beoordelen of het pestgedrag is gestopt en of de sociale veiligheid van de betrokken leerling voldoende is hersteld.

Wanneer pestgedrag aanhoudt of ernstig van aard is, kunnen aanvullende maatregelen worden genomen. Hierbij kan gedacht worden aan gedragsafspraken, herstelgesprekken, begeleidingstrajecten of disciplinaire maatregelen conform het schoolbeleid.

De school werkt volgens de vijfsporenaanpak, waarbij aandacht is voor:

- De gepeste leerling;
- De leerling die pest;
- De meelopers en de groep;
- De ouders/verzorgers;
- De schoolorganisatie en begeleiding.

Door gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen, werken wij aan een veilige leer- en leefomgeving voor alle leerlingen en medewerkers.

8. Rollen en verantwoordelijkheden

Bij signalen van pestgedrag wordt direct gehandeld. De mentor of docent heeft hierbij een centrale rol en biedt ondersteuning aan zowel de gepeste leerling als de leerling die pest. De mentor toetst of het nodig is om de anti-pest coördinator in te schakelen. Gesprekken worden zorgvuldig gevoerd, waarbij de situatie wordt onderzocht, afspraken worden gemaakt en samen wordt gewerkt aan passende oplossingen. Indien nodig worden ouders/verzorgers, de teamleider onderwijs, het ondersteuningsteam of andere betrokkenen ingeschakeld. Ernstige incidenten of mogelijk strafbare feiten worden gemeld bij de schoolleiding en de veiligheidscoördinator.

De mentor, docent of groepsbegeleider ondersteunt de gepeste leerling door te luisteren, het probleem serieus te nemen en passende begeleiding te organiseren. Tegelijkertijd wordt met de leerling die pest gesproken over de gevolgen van het gedrag, verantwoordelijkheden en gedragsverandering. Waar nodig worden vervolgesprekken en aanvullende begeleiding ingezet.

Omdat pesten vaak een groepsproces is, wordt ook aandacht besteed aan de rol van de klas of groep. Mentoren en docenten bespreken pestgedrag, groepsdynamiek en sociale veiligheid met leerlingen en stimuleren de groep om actief bij te dragen aan een veilige en respectvolle sfeer.

Alle medewerkers van de school hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het voorkomen en aanpakken van pestgedrag. Zij nemen signalen serieus, spreken leerlingen aan op ongewenst gedrag en dragen actief bij aan een veilig schoolklimaat. Ouders/verzorgers worden hierbij als belangrijke partners betrokken.

Wanneer de situatie daarom vraagt, wordt de teamleider onderwijs betrokken. De teamleider ondersteunt bij gesprekken, stemt het vervolgtraject af en onderhoudt contact met ouders/verzorgers en het ondersteuningsteam. Van gesprekken, afspraken en incidenten wordt verslaglegging gedaan in het leerlingvolgsysteem.

Het ondersteuningsteam biedt waar nodig aanvullende begeleiding aan leerlingen, ondersteunt mentoren en kan aansluiten bij gesprekken of groepsaanpakken.

Leerlingen kunnen daarnaast terecht bij de vertrouwenspersonen wanneer zij problemen liever buiten de directe lessituatie bespreken.

De antipestcoördinator coördineert het antipestbeleid binnen de school, ondersteunt medewerkers, adviseert de schoolleiding en fungeert als aanspreekpunt voor leerlingen en ouders/verzorgers op het gebied van sociale veiligheid en pestgedrag.

9. Meldmogelijkheden

De Maritieme Academie Harlingen vindt het belangrijk dat leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers pestgedrag of gevoelens van onveiligheid laagdrempelig kunnen melden. Signalen van pesten worden altijd serieus genomen en zorgvuldig behandeld.

Leerlingen kunnen pestgedrag of andere zorgen bespreken met een mentor, docent, huisvestingsbegeleider, vertrouwenspersoon, teamleider of een andere medewerker bij wie zij zich prettig voelen. Ook ouders/verzorgers worden aangemoedigd om signalen of zorgen tijdig met de school te delen.

Binnen de school zijn vertrouwenspersonen en een antipestcoördinator aanwezig. Zij bieden ondersteuning, denken mee over passende vervolgstappen en kunnen begeleiden bij meldingen rondom pestgedrag en sociale veiligheid.

Meldingen worden vertrouwelijk behandeld en waar nodig vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. De school onderzoekt iedere melding zorgvuldig en zet passende vervolgstappen in conform het antipestprotocol.

Vertrouwenspersonen

- Dhr. J. Hallink --> j.hallink@maritiemeacademieharlingen.nl,
- Mevr. F. Sterk --> f.sterk@maritiemeacademieharlingen.nl

Antipestcoördinator

- Dhr. A. Hiemstra --> a.hiemstra@maritiemeacademieharlingen.nl

10. Sancties en schorsingen

Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen blijft volharden in het ongewenste pestgedrag zijn er een aantal sancties mogelijk. Deze zullen ten alle tijden besproken moeten worden met de teamleider. De teamleider stelt indien nodig de directeur op de hoogte. Bij ernstige, mogelijk strafbare feiten, werken wij samen met de politie.

11. Nazorg en evaluatie

Na een melding of aanpak van pestgedrag blijft de school de situatie actief volgen. De mentor of andere betrokken medewerker voert vervolgesprekken met de betrokken leerlingen om te beoordelen of het pestgedrag is gestopt en of de sociale veiligheid voldoende is hersteld.

Waar nodig worden aanvullende afspraken gemaakt of extra begeleidingsmaatregelen ingezet. Ook wordt aandacht besteed aan het herstel van de groepssfeer en het welzijn van de betrokken leerlingen.

Ouders/verzorgers worden, indien van toepassing, geïnformeerd over de voortgang en betrokken bij het vervolgtraject. Van gesprekken, afspraken en incidenten wordt verslaglegging bijgehouden in het leerlingvolgsysteem.

De school evalueert jaarlijks het antipestprotocol en de uitvoering daarvan. Hierbij wordt gekeken naar signalen, incidenten, ervaringen van leerlingen en medewerkers en de effectiviteit van de aanpak. Op basis hiervan worden waar nodig verbeteringen doorgevoerd om de sociale veiligheid binnen de school verder te versterken.